

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

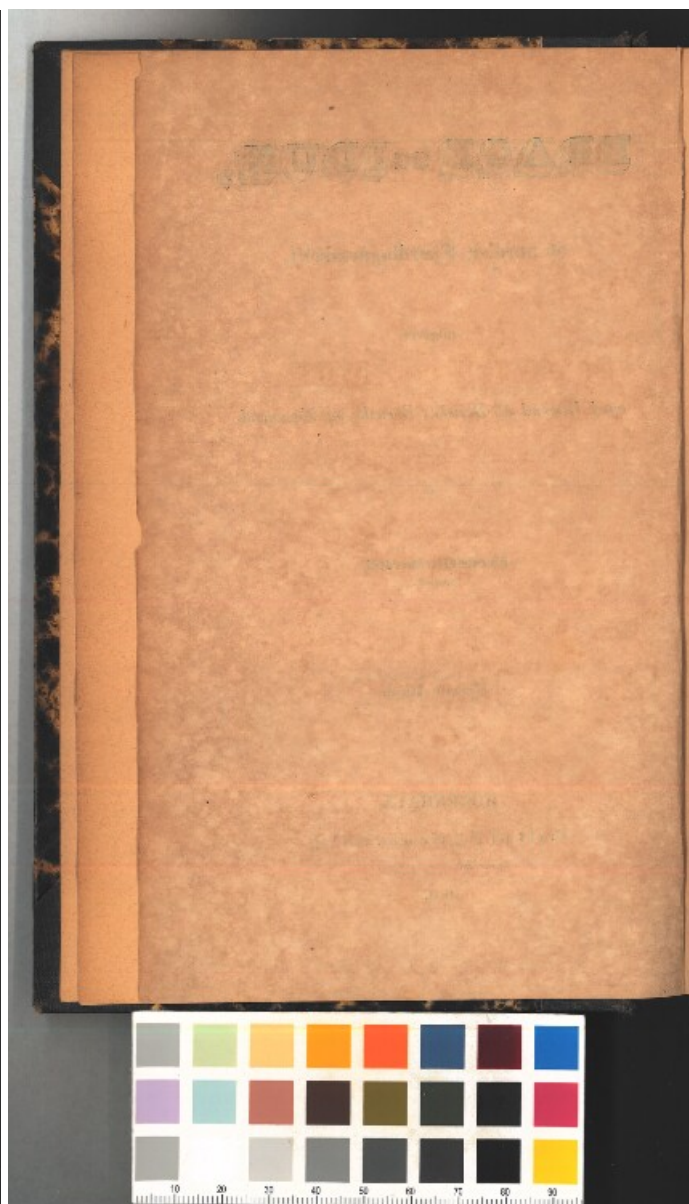
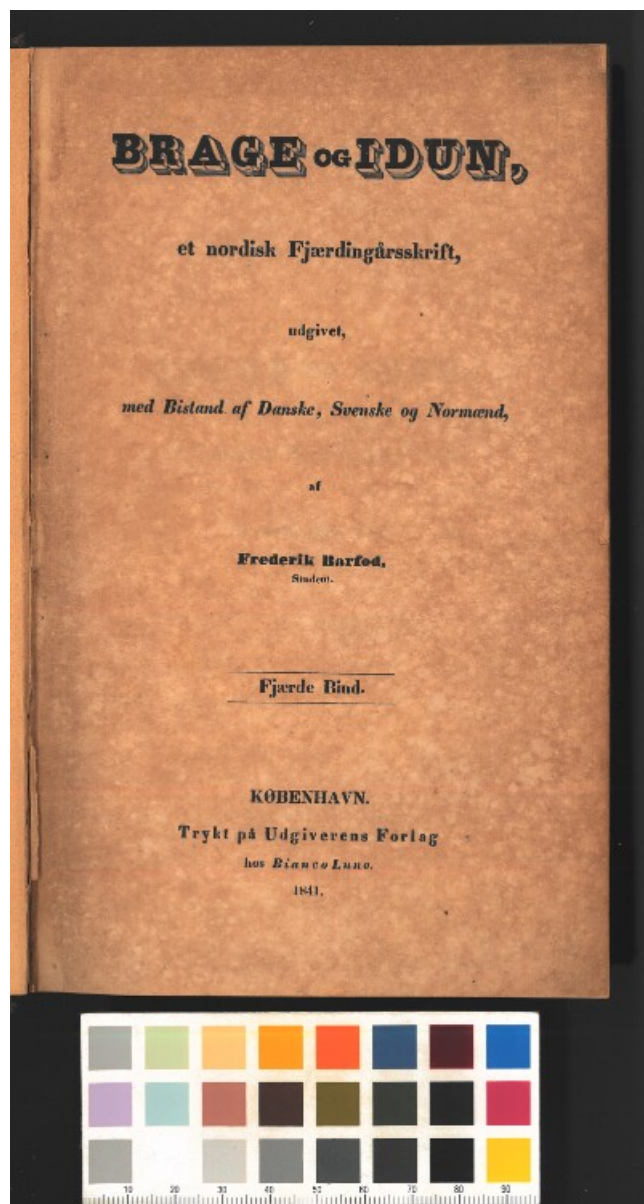
Titel: Aabent Brev til mine Børn

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Aabent Brev til mine Børn", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1841_705_2-txt-root/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

BRAGE OG IDUN.

Et nordisk Fjærdingårsskrift.

Sommerhæftet 1841.

„Naar nordiske Ynglinge under en fælleds Opdragelse og et længere Samliv havde lært at kjende og agte hinandens Værd, indgik de, idet de blandede deres Blod sammen, en edelig Pagt at ville dele Held og Uheld i Livet og hæve hinandens Død. . . . Hvis Nogen soigtede Forpligtelsen at hæve sin Fostbroders Døds, blev han betragtet som en uretfærdig Niding, hvis Omgang alle hæderlige Mænd skyede. Ikke altid vare slige Venskabsforbund en Frugt af foregaaende lang Omgængelse og fortroligt Bekjendtskab; blodig Kamp dannede tidt Begyndelsen til trofast Venskab mellem Mænd, som tilforn vare fremmede for hinanden.“

C. F. Allen.

(„Hænder i Fæderlandets Historie,” S. 23.)

„I likhet härmed skall ingen neka till, att en period af största lycka, äm och trygghet skulle randas för Nordens trenne riken, när de hunne den grad af samdrägtighet, att en oförutt begäran mot det ena, ansåges af de begge andra såsom tillfogad dem själfva.“

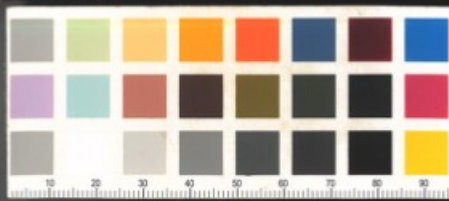
E. Berling.

(„Lunds Vetohäld,” å. 44. No. 1828.)

„Det sidste Tinar har derfor frembragt et hidtil ukjendt Brøderind mellem Nordens tre, indbyrdes saa nøie beslegtede, Riger.“

F. A. Munch.

(„Norges, Sveriges og Danmarks Historie til Skildring,” S. 487.)

Indhold af 4de Bds. 1ste H.

1. Afhandlinger o. s. v.

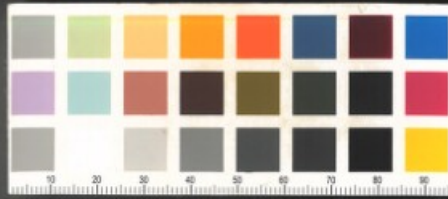
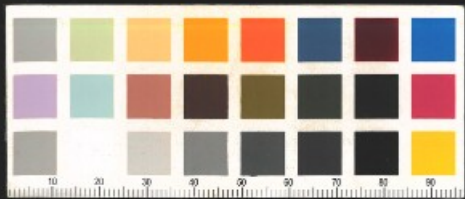
	Side.
<i>Om Finnernes Poesi</i> (af Docenten <i>Lönström</i> i Upsala)	1.
<i>Familien Rantau</i> (af Udgiveren; — fortsattes)	153.
<i>Hvor blev Dannebrog af?</i> (af samme)	265.

2. Digte.

<i>Dronning Gunnild</i> (af Præsten <i>Blicher</i> i Spentrup)	274.
<i>Menneske-Slægten</i> (af Præsten <i>Grundtvig</i> i København)	276.
<i>Aahent Brev til mine Børn</i> (af samme)	279.
<i>Til de Sønderjydske Tydskere</i> (af samme)	284.
<i>En Drøm</i> (af Udgiveren)	286.
<i>Det unge Danmark</i> (af samme)	287.
<i>Dronning Mathilde</i> (af Student <i>P. Rytter</i> i Lihlén)	289.

3. Stamtavle.

Den rantauske Families kortfattede Stamtavle (af Udgiveren).

Engle en af Mine hylde,
Syngt høit; Han er Guds Søn,
Han oprandt i Tidens Fylde,
Frelste herlig Adams Røin!
Han afsted Dødens Aag,
Vendte Blod i Livets Bog,
Baned gennem dybe Vande
Vei til Hjertets varme Land!

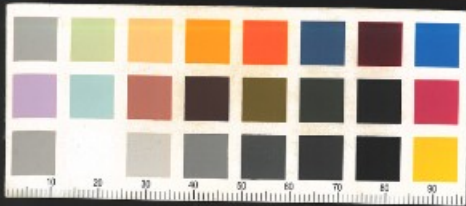
Deres Navn er *Christenheden*,
Der jeg leved op paany,
Kvægedes ved Duft fra Eden,
Svang mig atter let i Sky,
Skimter alt det skjulte Baand,
Som forbinder Støv med Aand,
Straalehaandet, som herredes
Dunkelt nævnes *Kjærligheden*.

Nu en Lyst det er at lære
Sandheds Sprog om Tidens Løb,
Til Forklaring let at høre
Livets Lys i dunkelt Svøb,
Født med Evighedens Glands
Til den ægte Straalekrands.
Ønsk mig, Jord og Hav, til Lykke!
Himlen er mit Hovedsmykke.

N. F. S. Grundtvig.

Aabent Brev til mine Børn.

I Niere, som med Blodets Rosenhaand
Er knyttet til mit Fader-Hjerte,
Og i hvis Barm min hedenfarne Aand
Ei savne vil en Minde-Nierte!

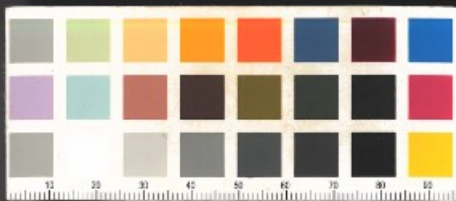
Hvad, mens I vuggedes i Moders Skiød,
 Og mens I throned paa Faders Skulder,
 Og mens I grød og lød med Kinden rød,
 Og mens I tænkte, at al Daad var Bulder,
 Og mens I voxde op til Ungdoms-Aar,
 Saa eder ei for Bryst faldt Skole-Støvet,
 Saa ei af Frost hjemsigdes eders Vaar,
 Og ei i Knoppen visned Bøgeløvet;
 Hvad da jeg ønskede og tænkte paa,
 Var eders Vel paa Jorden og i Himlen;
 Men ei det Lys, hvori jeg Lykken søgte,
 Var det, man blændes af i Verdens-Vrimlen.
 Hvad ikke fandtes i den Kirkeby,
 Paa Briskeerne imellem Bøge-Shove,
 Hvor først mig viakede den klare Sky,
 Hvor først mig frydede den blanke Vøve,
 Hvor først jeg legede med Blomster smaa,
 Hvor først jeg staved paa de store Navne,
 Hvor først jeg vandede Kirseminder blaa
 Kun for de Herlige, hvem Hjertet savne;
 Det Glørende, som Verden nu tilbeder,
 I Ord og Tanke, som i Kaar og Færd,
 Det aldrig, kiære Børn! jeg ønskede eder,
 Og aldrig Nogen, som jeg havde kiend;
 Det fandtes aldrig i vor Præste-Æt,
 Mens to Aarhundreder gik over Lunden,
 Og Tiden selv, af dets Beundring møt,
 Dets Tomhed føler smertelig i Grundten.
 Et jævnt og muntert, virksomt Liv paa Jord,
 Som det, jeg vilde ei med Kongers bytte,
 Opløst Gang i sølle Fædres Spor,
 Med lige Værdighed i Borg og Hytte,
 Med Øiet, som det skaldes, himmelvendt,
 Lysvaagent for alt Skiønt og Stort hernedent,
 Men, med de dybe Længsler vel bekiendt,
 Kun fyldestgjort af Glands fra Evigheden;
 Et saadant Liv jeg ønskede al min Æt,

Og pused paa med Flid at forberede,
 Og naar min Sjæl blev af sin Grublen træt,
 Den hviled sig ved „Fædrevor“ at bede.
 Da fulde jeg den Trøst af Sandheds Aand,
 At Lykken svæver over Urtegaarden,
 Naar Støvet lægges i sin Skabers Haand,
 Og Alting ventes i Naturens Orden;
 Kun Spiren frisk og grøn i tidlig Vaar,
 Og Blomster-Fløret i den varme Sommer;
 Da Modenhed imøde Planten gaar,
 Og fryder med sin Frugt, naar Høsten kommer!
 Ved dette Lys, for mine Øine kiært,
 Som det der rinder op i Morgenrøden,
 Jeg seer med Gru i Døgnets Skolefart
 Til Gravens Mulm et Væddeløb med Døden;
 Jeg seer med Vemod paa de Gutter smaa,
 Hvis Kinder gløde og hvis Øine tindre,
 Thi ogsaa de skal bræt i Skole gaae,
 Og immer, mens de voxer, blive mindre!
 Der visner Rosen i Gravluffen kvæm,
 Før end til Duft den Deilige oplukkes,
 Der brister Øiet paa Ligbaarens Halm,
 Før Nogen tænker paa, hvad Lys der slukkes!
 Ja, blød, mit Hjerte, ved de bange Kaar,
 Og skam dig ei, om Graaden kvæler Røsten!
 Til Vintren vies der den unge Vaar,
 For Sommeren besveget og for Høsten!
 O vilde dog hver Levende i Landet,
 Som selv den søgte Skole gennemgik,
 Udfriedes af Ilden og af Vandet,
 Sin Baue følge med et Falkeblæk,
 Og see *Miraklene*, han det mon skyldte,
 At ei med Skarerne han foer til Hel,
 For Livet blomstrede i Ungdoms-Fylde,
 Og oversprudlende blev Kraftens Væld!
 Han skulde da fra Livets Morgenrøde
 Saavelson jeg, optelle dem med Gru,

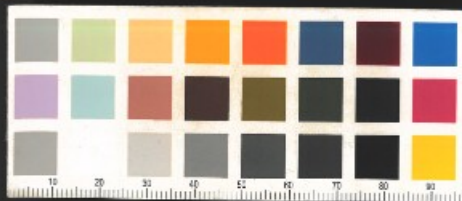

Stalbrødrene engang, de Tidligdøde,
 Vi med den fælles Moder fattes nu,
 Og aldrig nænne, for en Drivhus-Grøde,
 Og Udsigt til de „vise Levbrød,”
 At ofre Gutterne med Kinder røde
 Til *Grammatiken* og den visse Død.
 Den visse Død, som selv, naar Livet vinder
 (Tilkomper sig en Sæter dyrkebrød),
 Dog uopløselig os til sig binder,
 Som Lazarus, i Jordklæder svøbt.
 End haaber jeg, ved disse Lys, som brænde
 I Hjerne-Kammeret med Flamme klar,
 At see paa *Dantes* Mark sig Bladet vende,
 Thi yderst Fare kræver Redning snar;
 Men vil den Slægt, som fører Ordet nu,
 Stokblind for Aandens Levnetsløb paa Jorden,
 Til Enden haanlig smile ad min Gru,
 Og ad mit store Skjalde-Haab om Norden;
 Velan! saa blomstrev op i Herrens Navn,
 Med eders Faders Smil ad vrangne Domme,
 Og venter rolig, i hinandens Favns,
 Paa Dagen, som han forudsaae, skal kommel.
 Ja, mine Børn! hvad jeg i Speilet saae,
 Som dannedes af Viisdoms sikre Hønder.
 Det store Lys paa Livets Himmel blaas,
 Som straalet solklar, men ikke blander,
 Opstigende af Hjertets stille Hav,
 Med Fortids Efterglands til Morgenrøde,
 Skal først maaskee, naar jeg har lagt min Stav,
 Befrugte Marken til sin Eftergrøde;
 Men som det lønlig for min Sjæl oprandt,
 Og vil for Eders sikkerlig oprinde,
 Det skal i Eders Dage skees grandt
 Paa Graasteens Klint, som under grønne Linde;
 Og naar Dets blanke Straaler gaar i Dands
 Paa Tidens Hav, som *Mandhjens* Kreds ombølter,
 Og Liv og Aand formøles i Dets Glands,

Saa Tideligt og Evtigt sammensmelter;
 Da tier Drengens og Daarens Spot
 Med Synerne, som frydede mit Øie;
 Saa let jeg bar det under Haaret graat,
 Hvad i min Manddom haap jeg kunde doie,
 Den Livets Skole, jeg har peget paa,
 Og tryglet Jordens Guder om at bygge,
 Som ved et Trylleslag skal da opstaae
 Og kjerlig favne eders Faders Skygge,
 Beklagende, han ei blev hørt i Nord,
 Før Muren revæde paa Borg og Kirke,
 Og sig frejgørde selv hvert Fugle-Ord,
 Der let sig svinger over Bog og Birke.

Nu, mens den töver, Lysets Atterdag,
 Det vare lidet, eller vare længe,
 O, viser dog, I har en bedre Smag,
 End man afrettes til som Skole-Dreng
 (For Læbe- og For Gane-Consonant,
 For Føll i Form og Bømmert i Stilen),
 Det gamle Nordens Smag, for Stort og Sandt,
 For Kæmpe-Daadens og for Hjerte-Heilens,
 Den Smag, hvormed jeg er endnu til Spot,
 Hvor alle Dværge fuske paa det Net,
 Og hvor man Syn har for det Store blot,
 Som *Udgaards* store, fuleløse Jette!
 I Sønner! som mig over Havet groe,
 Nu lærer smukt med eders Fader Skammen!
 Stadfester med ham Nordens gamle Tro,
 At Æblet falder ikke langt fra Stammen!
 Ei Sølv og Guld, men kun et heligt Navn,
 Med mange giøve Fædres sammenslynget,
 Og Mindet om en Mand, som taalde Savn,
 Og stod paa Alderdommens Kyst fornyet,
 Og om en Fader, som med Kæmpchaand
 Omværned eders Vext i onde Dage,
 Til sanddruue Mennesker med Liv og Aand,

Og Friheds Krav, hvor Baand er blot til Plage,
Run det er Arven, I til Skifte faae;
Men maa kun i sin Art den Frugter høre,
Da skal I føle under Issen graa,
I har det bedste, vi kan hve begjære!
Og Du, min Daatter! Moders Liljevand!
Vor Herre vogte Dig for Folkemunde!
Omfaaa i Hjertet kun din Faders Aand!
De stille Vaande har de dybe Grunde.
Det *Glimrende* vel frister eders Kiøn,
Men mægter dog ei Hjertet at forblinde,
Hvor det er dybt og solklar i Løn,
Som hos den søgte fødte *Dannekvinde!*

N. F. S. Grundtvig.

Til de Sønderjydske Tydske*).

Ich habbe nyct gedruncken van den Franckeschen wine
Ock nicht van den, de de wasser uff dem Rine,
Dat mach tek heeldelichen hagen;
Ich moet mi nu tovroden gessen
Und diechen unde schrien up dit mal esse,
Also mi vader unde moeter geleet lassen.

Dansk Rimkrønike paa Plattydsk.

Behold kun I jert Eget,
Hver Lap og Traad og Trævl,
Thi hvad der er formeyet,
Er dog i Grunden Vrævl!

*) Ved Efterretningen om den sterke Begeistring i Sønderjyland for den Tydske Nationalsang „Nie sollen ihn nich haben,“ og naturligviis kun stilet til de *Begeistrede*.

